

**TERMES DE REFERÈNCIA PER A L'AVALUACIÓ FINAL MIXTA DEL PROJECTE FINANÇAT
PER L'AGÈNCIA CATALANA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT (ACCD) :**

**" Millora de l'apoderament de les dones i la lluita contra les violències masclistes a la
regió de Ziguinchor, Senegal "**

1. Introducció

L'ONG catalana Xarxa de Consum Solidari (XCS) executa projectes i programes al Senegal des de l'any 2010 relacionats amb la seguretat alimentària, la governança democràtica, la promoció dels drets de les dones i la lluita contra la violència de gènere a les regions de Kolda, Ziguinchor i Dakar.

L'any 2020, la XCS va rebre el finançament de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) per dur a terme el projecte "**Millora de l'apoderament de les dones i la lluita contra les violències masclistes a la regió de Ziguinchor, Senegal**" en agrupació amb La Xixa Teatre, amb el Comitè Regional de Solidaritat de Dones per la Pau a Casamance/USOFORAL, com a soci local i amb la Universitat de Lleida – GESA (Grup d'Estudis de les Societats Africanes) com a entitat subcontractada. .

D'acord amb la normativa de l'ACCD sobre procediments de seguiment i justificació, es preveu una avaluació final mixta del projecte.

2. Informació bàsica del projecte

Títol del projecte: "Millora de l'apoderament de les dones i la lluita contra les violències masclistes a la regió de Ziguinchor, Senegal"

Finançador: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)

Número d'expedient: (ACC010/20/000004)

Entitat en agrupació: La Xixa Teatre

Soci local: Comitè Regional de Solidaritat de Dones per la Pau a Casamance/USOFORAL

Entitat subcontractada: Universitat de Lleida (UdL) – GESA (Grup d'Estudis de les Societats Africanes)

Termini d'execució: de l'1 de març de 2021 al 14 de març de 2023

Cost total del projecte: 470.928,14 €

Import finançat per l'ACCD: 400.000,00 €

Tipus d'avaluació: Avaluació final mixta

3. Antecedents i propòsit de l'avaluació

3.1 Antecedents:

La XCS i USOFORAL col·laboren des del 2013 a la regió de Ziguinchor. Les seves visions similars sobre el desenvolupament, la defensa, garantia i promoció dels drets de les dones ha compromès ambdues entitats a desenvolupar conjuntament diferents projectes i programes.

Amb aquest objectiu va néixer aquest projecte, dins l'àmbit dels drets de les dones i la lluita contra les violències de gènere, en el qual participen nombrosos actors. Podem dir que la igualtat de gènere, els Drets Humans i la participació són els elements que guien la intervenció.

Es requereix la necessitat d'integrar l'EGiBDH en l'anàlisi i en el procés d'avaluació de l'actuació, de tal manera que es garanteixi que s'aixequen evidències dels efectes de les intervencions en les relacions de gènere i la situació dels Drets Humans, especialment dels drets de les dones, així com establir un sistema d'avaluació clar, transparent i participatiu per tal de fomentar el retiment de comptes davant dels col·lectius protagonistes de la intervenció i la seva participació activa en el procés avaluador.

L'avaluació ha de servir als interessos de la XCS i dels actors implicats i interessants en la intervenció: interessos estratègics, de transversalització (enfortiment del teixit social, sostenibilitat del desenvolupament, etc.), que s'emmarquin dins dels drets de les dones al Senegal.

Aquest projecte s'ha desenvolupat a la regió de Ziguinchor, als departaments de Ziguinchor i Bignona. A nivell del context de gènere, el país ha elaborat un dispositiu legislatiu i jurídic i institucional de caràcter modern, tot adaptant-se als decrets internacionals, i mesures socioeconòmiques per protegir les dones, millorar el seu poderament i lluitar contra les violències. Al Senegal, les violències sexuals representen un 58% del total de les violències registrades. Ziguinchor registra altes taxes d'intents de violació, relacions sexuals sota coerció i violència física. El 6% de les dones afirma haver patit violències físiques. Un alt nombre indica haver tingut almenys un embaràs com a conseqüència d'una relació sexual no desitjada. La regió registra els percentatges més elevats de dones que han patit violència física que ha ocasionat un avortament (cal recordar que l'avortament voluntari és il·legal). Els matrimonis infantils són encara recurrents, segons l'ètnia i el context, establint compromisos a edats molt primerenques (14-17 anys), tot i que l'edat mínima legal és de 16 anys. Tot i les potencialitats econòmiques, la regió ocupa una posició endarrerida a causa del conflicte i les inseguretats encara persistents, entre d'altres. Les dones (Titulars de drets) juguen un important paper dins de l'economia informal, ja que la majoria de transaccions que no són registrades, i que són tant o més importants que les formals, són realitzades per elles (petit comerç, horticultura, ramaderia, transformació de productes, etc.). Aquesta economia els permet accedir a ingressos a partir de petites inversions i és un espai on tenen més llibertat per prendre decisions perquè no està tan reglamentat. L'apoderament polític no és encara garantit: el percentatge de dones electes (Titulars d'obligacions) és encara feble tot i la Llei de Paritat (el 24% dels electes són dones). També hi ha obstacles jurídics, com la poca harmonització entre la legislació nacional i les ratificacions internacionals, la manca d'aplicació de lleis, la feble divulgació sobre formes d'accedir a la governança entre les dones, a capacitacions sobre violències a personal mèdic, escolar, jurídic, electe, religiós, periodístic, etc. (Titulars d'obligacions i responsabilitats), la dificultat per accedir a la justícia amb rapidesa, el desconeixement de la legislació i dispositius de prevenció relativa als drets de les dones/nenes, etc.

3.2 Propòsit de l'avaluació

Amb l'avaluació, la XCS, La Xixa, USOFORAL, la UdL-GESA i l'ACCD pretenen tenir resultats d'aprenentatge, així com de les dificultats i les bones pràctiques, amb la voluntat d'integrar-les en la gestió d'altres intervencions futures, sobretot al Senegal.

El projecte en avaluació té com a objectiu general (OG) Contribuir a la transformació de les estructures que perpetuen les desigualtats entre homes i dones i a l'enfocament basat en els drets humans a la regió de Ziguinchor, Senegal. L'objectiu específic (OE) és la millora de l'apoderament de les dones i la lluita contra les violències masclistes a 9 localitats dels departaments de Bignona i Ziguinchor.

Concretament, l'avaluació es vol centrar en l'anàlisi dels impactes generats a través de dos (2) dels quatre (04) resultats del projecte:

R2. Contribuir a la prevenció, la detecció i l'erradicació de totes les formes de la violència masclista a la regió de Ziguinchor

A3. Reforçar l'apoderament polític i la capacitat de incidència de les dones de la regió de Ziguinchor, tant a escala local com global

3.3 Definició de l'abast de l'avaluació

L'avaluació inclourà tota la durada de l'execució de les activitats dels resultats 2 i 3 del projecte, des d'abril de 2021 fins al 14 de març de 2023.

L'àrea d'intervenció és la regió de Ziguinchor.

La temàtica tractada és l'apoderament de les dones, la lluita contra les violències de gènere i la prevenció i resolució d'aquesta.

4. Tipus d'avaluació

Es requereix una avaluació final mixta amb EGiBDH, realitzada per un consultor o equip de consultors externs en sinergia amb l'equip del projecte, els titulars de drets, responsabilitats i obligacions, per tal de mostrar els impactes del projecte, executat a la regió de Ziguinchor, aplicant metodologia quantitativa i, sobretot, qualitativa, i treballant de manera participativa amb la XCS, La Xixa, la UdL-GESA, l'ACCD i USOFORAL. L'avaluació mixta contribueix a promoure la cultura de l'avaluació entre els actors implicats, reforçant l'apropiació de l'aprenentatge durant el procés, la qual cosa permet augmentar les possibilitats d'ús dels resultats de l'avaluació

5. Actors implicats

Titulars de drets

- 90 para-juristes
- 1.500 membres de la societat civil

Titulars d'obligacions

- 250 autoritats locals, departamentals i regionals, delegats de barri i autoritats religioses
- 25 agents municipals
- 7 representants de les estructures sanitàries, judicials i educatives
- 10 candidates polítiques
- 2 membres de l'Agència Regional de Desenvolupament de Ziguinchor
- 18 membres de l'AEMO, Maison de Justice, tribunals departamentals i regionals i CDPE

Titulars de responsabilitats

- 2 membres de l'Associació de Juristes Senegaleses
- 7 magistrats, advocats, jutges, policies, gendarmes, agents de seguretat local
- 3 membres del GESA (Grup d'Estudis de les Societats Africanes)
- 14 membres de l'ETDS i dels enquestadors/es de la recerca
- 4 membres d'USOFORAL
- 2 responsables de Gènere de la XCS i La Xixa

6. Documents i fonts d'informació

Projecte	<ul style="list-style-type: none"> a) Document de formulació del projecte b) Acord entre XCS-La Xixa, la XCS-USOFORAL c) Conveni entre XCS i Universitat de Lleida d) Fonts de verificació
Informació d'antecedents	<ul style="list-style-type: none"> a) TdR de les activitats b) Guia d'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans de l'ACCD c) Pla Director de l'ACCD 2019-2022
Informació de seguiment del projecte	<ul style="list-style-type: none"> a) Informes de seguiment tècnics i econòmics del projecte b) Memòries de les activitats realitzades c) Informe i altres productes de la recerca sobre violència domèstica realitzada per la Universitat de Lleida - GESA

Informació sobre la metodologia	<ul style="list-style-type: none"> a) Reunions amb la coordinació i l'equip del projecte b) Reunions amb socis clau (ETDS, AJS, Comitè de Lluita contra la Violència -CLCV-, etc.)
--	---

7. Preguntes i nivells d'anàlisi

Aquesta secció inclou orientació sobre les qüestions clau sobre les quals s'ha de centrar l'avaluació.

CRITERIS D'AVALUACIÓ	NECESSITAT D'INFORMACIÓ	TEMES CLAU
Impacte	L'impacte consisteix a identificar els efectes generats per la intervenció; positiu o negatiu, esperat o no, directe o indirecte, col·lateral i induït. L'anàlisi d'impacte se centra a determinar els efectes clars atribuïbles a la intervenció	<ul style="list-style-type: none"> - La intervenció ha contribuït a assolir els objectius i els resultats (R2i R3) proposats? - Ha permès obtenir un impacte positiu en les dones i homes formats, sensibilitzats i enquestats en el marc de la recerca? - La intervenció ha contribuït a augmentar l'apoderament i el lideratge de les dones? - S'han produït impactes negatius imprevistos tant a la població beneficiària com a les autoritats locals en relació a l'EGiBDH i les violències de gènere? - La recerca realitzada permet generar noves hipòtesis entorn a les violències, la seva prevenció i resolució?
Enfocament de gènere i basat en drets humans	Estudiar els efectes obtinguts per l'acció de desenvolupament més enllà dels objectius proposats, és a dir, els canvis significatius i a llarg termini introduïts en la vida dels homes i dones que en constitueixen els titulars, en els seus diferents àmbits d'actuació (social, familiar, cultural, econòmica, política, etc.) i en les seves relacions (jeràrquiques) entre homes i dones.	<ul style="list-style-type: none"> - Hi ha altres rols que assumeixen les dones o els homes en la realització de les activitats recolzades o generades pel projecte? - S'ha articulat el projecte en relació als objectius i aspectes clau de l'EGiBDH? - Les estratègies i metodologies de formació tenen un enfocament de gènere i drets humans? - El projecte ha contribuït a reduir la desigualtat en les relacions de poder entre homes i dones? - Ha tingut un impacte positiu en l'autoconfiança de les dones i en el nombre de dones líders/lideratge de dones? - Com perceben les dones i els homes la seva situació en relació a l'inici del projecte? - Les enquestadores i dones entrevistades durant la recerca tenen una nova percepció sobre les violències de gènere a la zona?
Sostenibilitat	Avalua les accions i l'estratègia posada en marxa per garantir la sostenibilitat	<ul style="list-style-type: none"> - Els titulars són capaços d'organitzar-se i afrontar les dificultats del context per a la sostenibilitat de les activitats? - Els titulars han rebut la capacitat adequada per desenvolupar les seves activitats de manera sostenible?

		<ul style="list-style-type: none"> - Els Plans Estratègics i altres documents de la XCS, La Xixa i USOFORAL poden incloure aquestes activitats com a sostenibles? - Fins a quin punt USOFORAL pot contribuir a la sostenibilitat de les activitats en el seguiment de la seva planificació?
Participació	L'anàlisi de la participació se centra a determinar quins agents van intervenir en les diferents etapes de la intervenció, avaluant-ne l'impacte en la presa de decisions.	<ul style="list-style-type: none"> - Els mecanismes de participació utilitzats amb els titulars implicats en les diferents etapes han estat adequats i efectius? - Les decisions preses mitjançant processos participatius s'han aplicat durant la implementació de la intervenció? - Quins van ser els principals obstacles i els principals beneficis dels processos de participació realitzats? - Quina ha estat la qualitat de participació que ha impulsat el projecte en les diferents etapes de participació?
Grau de coordinació	Analitzar el grau dels diferents actors implicats en el projecte per complementar-se i distribuir els rols per no duplicar esforços.	<ul style="list-style-type: none"> - Quin va ser el grau de coordinació entre els principals actors del projecte (XCS, La Xixa, USOFORAL, UdL-GESA-ETDS, ACCD, AJS, ONGD locals, etc.?) - Quins són els punts forts i febles d'aquesta coordinació?
Apoderament	Analitzar el grau en què les dones, col·lectius i organitzacions de dones i col·lectius desfavorits han millorat la seva condició i posició en relació amb les seves necessitats pràctiques i interessos estratègics en les seves estructures socials, polítiques i econòmiques.	<ul style="list-style-type: none"> - Quin va ser el grau de millora de la condició i posició de les dones i col·lectius desfavorits? - Quins són els punts forts i febles d'aquesta millora?

8. Metodologia

La XCS requereix una avaluació mixta que pretengui posar al centre la participació activa dels diferents actors i actrius que han format part del projecte. L'avaluació permetrà una anàlisi sistemàtica amb el rigor metodològic requerit, que permeti una cultura de l'avaluació entre els agents implicats per tal de millorar futures intervencions.

Es tracta d'analitzar el primer impacte al voltant de la població beneficiària del projecte, ja que, per la seva naturalesa, es preveu que una part de l'impacte s'identifiqui a mig i llarg termini.

L'avaluació ha de seguir una metodologia basada en l'enfocament del marc lògic, avaluant tot el cicle del projecte i l'èxit dels indicadors, passant pels criteris clau d'impacte, EGIBDH, sostenibilitat, participació, grau de coordinació i apoderament.

Es valorarà el rigor metodològic que permeti:

- Assegurar l'aplicació de mètodes quantitatius i, sobretot, qualitius que compleixin la validesa i la fiabilitat de la investigació social
- Una metodologia capaç de validar els quatre nivells d'anàlisi avaliativa:
  - I) Descobriments
  - II) Anàlisi d'interpretació a partir de les dades, fets i informació trobades
  - III) Sentències finals (conclusions)
  - IV) Recomanacions
- Una interpretació estàndard, tenint en compte les dimensions de la intervenció (disseny, estructura, recursos, procés i resultats) i les causes i factors que influeixen.

Els resultats de l'avaluació es compartiran, com a primer pas, amb totes les entitats participants, els titulars del projecte i el finançador; i en segon lloc amb totes les organitzacions i entitats que treballen en la mateixa àrea geogràfica o sector temàtic.

9. Pla de treball: passos, calendari i productes finals

La durada serà de **2 mesos en total, entre maig i juny de 2023 (possibilitat d'ajustar el cronograma)**.

Etapas	Maig 2023				Juny 2023			
	1	2	3	4	1	2	3	4
setmanes								
Signatura del contracte	x							
Fase de concepció	x	x						
Treball al camp			x	x				
Redacció de l'informe					x	x		
Presentació de l'esborrany de l'informe							x	
Presentació de l'informe final								x

Fase de concepció:

- Revisió documental
- Ajust i validació del disseny d'avaluació, desenvolupament final de la matriu i proposta metodològica
- Disseny i desenvolupament de tècniques de recollida d'informació

Fase de treball de camp:

- Execució del treball de camp
- Sistematització i interpretació de dades
- Progressió de resultats i restitució

Fase de redacció de l'informe:

- Informe preliminar i ajust de conclusions i recomanacions
- Taller de restitució regional

Fase de redacció de l'informe final:

- Enviament de l'informe final a XCS en francès i castellà

10. Estructura i lliurament de l'informe final

L'informe final ha de tenir, com a mínim, el contingut següent:

1. Índex
2. Síntesi
3. Introducció
4. Breu descripció del projecte
5. Objectius d'avaluació
6. Descripció de l'enfocament metodològic i principals tècniques utilitzades
7. Descripció de la informació obtinguda
8. Conclusions i recomanacions
9. Annexos

11. Perfil de l'equip avaluador/avaluador

11.1. Perfil sol·licitat

Per a l'avaluació d'aquest projecte, l'avaluador o equip avaluador ha de presentar el perfil següent:

- Experiència acreditada d'almenys 5 anys en l'avaluació de projectes de desenvolupament i sòlid coneixement de la metodologia d'avaluació participativa
- Coneixement de tècniques d'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives
- Coneixements específics i experiència d'almenys 5 anys en gènere i drets de les dones
- Coneixement del Senegal i del context cultural, social, econòmic i polític senegalès de l'àrea d'intervenció (regió de Ziguinchor)
- Idiomes: francès i català o castellà (nivell alt parlat i escrit). Es valorarà molt el coneixement de llengües locals
- Capacitat analítica i iniciativa
- Capacitat de gestió i planificació

L'equip avaluador (o l'avaluador) ha de donar una garantia de la seva independència respecte al projecte avaluat. No ha d'haver treballat prèviament a la XCS o a USOFORAL, almenys durant el període d'identificació i implementació del projecte.

Donarem preferència a professionals locals, empreses i particulars, o tàndem internacional-local.

En el cas d'un equip avaluador, el 50% de l'equip han de ser dones.

12. Pressupost

L'avaluació compta amb un pressupost de **15.000 euros** (impostos inclosos), que inclou honoraris, traduccions, viatges, allotjament i totes les altres despeses previstes.

Forma de pagament : El servei es formalitzarà mitjançant un contracte de servei:

Es realitzaran 3 pagaments contra factura:

- Primer pagament: el 30% després de signar el contracte i presentar el pla de treball
- Segon pagament: el 30% amb l'enviament de l'esborrany d'informe
- Tercer pagament: el 40% una vegada la XCS hagi aprovat l'informe final

13. Termini i forma de presentació de l'oferta tècnica

El termini de presentació d'ofertes és el **14 d'abril de 2023**. Només contactarem els candidats/es preseleccionats/des. La XCS aplica el principi de no discriminació per gènere, raça, religió o orientació sexual als processos de selecció de personal.

Les ofertes s'han d'enviar per correu electrònic a les adreces: projectes2@xarxaconsum.org, senegal@xarxaconsum.org, secretaria@xarxaconsum.org, especificant al correu la referència: "Avaluació Final del Projecte XCS-USOFORAL".

13.1 Contingut de l'oferta

El contingut de l'oferta ha de fer referència, com a mínim, als apartats següents:

- a) Una proposta tècnica d'avaluació amb la metodologia a seguir
- b) Una proposta de calendari detallat per a la distribució del treball que s'ha de dur a terme en totes les fases, inclòs una proposta de pla de comunicació per a les conclusions i recomanacions
- c) Pressupost detallat
- d) Currículum vitae del consultor o de l'equip consultor: amb almenys dues referències professionals

Els documents que formen part de la proposta s'han de presentar en francès i/o català/castellà.

- e) El consultor o l'equip consultor haurà d'afegir necessàriament a l'oferta, còpies dels documents que acreditin que poden realitzar, d'acord amb la llei, aquesta avaluació, que acreditin:
  - Estar inscrit al Registre Mercantil i de Crèdit Mobiliari (RCCM),
  - Tenir un número d'identificació nacional d'empreses i associacions (NINEA),
  - La descàrrega fiscal vigent en el moment de presentar l'oferta.
  - O poder emetre factures a Espanya.

13.2. Criteris d'avaluació de l'oferta:

Les ofertes rebudes seran avaluades d'acord amb els criteris i barems següents:

- CRITERI 1: Qualitat tècnica de la proposta (màxim 4 punts sobre 10 del conjunt de la proposta).
- CRITERI 2: Qualitat econòmica de la proposta (màxim 3 punts sobre 10 de tota la proposta).
- CRITERI 2: Perfil professional, CV del consultor o de l'equip consultor (màxim 3 punts sobre 10 de tota la proposta).